

Opis metody

Nazwa:	Stereotypy
Grupa docelowa:	Uczniowie 14 – 17 lat Wielkość grupy: 10 – 30 uczestników(w czasie warsztatu dzielimy ich na 4 grupy)
Cele i spodziewane rezultaty	<p>Przełamywanie negatywnych stereotypów na temat sąsiadów; interaktywny sposób zachęcenia uczniów do przekazania poglądów oraz wiedzy na temat Czech i Czechów; przekazanie informacji na temat projektu „PolaCzek” oraz działalności Centrum Inicjatyw UNESCO we Wrocławiu;</p> <p>Uczniowie wymieniają między sobą informacje o Czechach; z pomocą prowadzących warsztat weryfikują posiadane informacje na temat czeskiej kultury, historii, języka i tradycji. Gry oraz quizy – narzędzia pomagające w poszeżeniu wiadomości na temat sąsiadów; dyskusja z udziałem czeskiego prowadzącego – narzędzie służące wymianie poglądów oraz dające możliwość ponownego przemyślenia swojego stanowiska.</p>
Czas trwania:	90 minut
Materiały:	Instrukcje wprowadzające do gry „zgadnij, kto jest kim?” – duża kartka z powitaniem oraz pytaniem do uczestników „Zgadnijcie skąd jestem – z Polski czy z Czech?”, dla każdego uczestnika kartka z napisem „Z Polski” oraz „Z Czech”; piłka, rysunki mapami konturowymi Polski i Czech dla każdej grupy (z podziałem na kategorie); materiały do quizu (patrz poniżej); biały papier, markery, karteczki typu post-it – potrzebne do ewaluacji (rysowanie emotikonek)
Temat:	Stereotypy
Krok za krokiem:	<ul style="list-style-type: none"> • Zgadnij kto jest z Polski, a kto z Czech? <ol style="list-style-type: none"> 1. Uczestnicy siadają w kręgu, prowadzący warsztaty przygotowują wcześniej duży karton papieru z powitaniem uczestników oraz prośbą, żeby usiedli w kręgu. Instrukcja: „Witamy. Usiedźcie proszę w kręgu i przygotujcie się do pierwszego ćwiczenia. Starajcie się zgadnąć skąd jesteście: z Czech, czy z Polski. Użyjcie kartek, które znajdziecie na krzesłach”; po prezentacji każdego z prowadzących rzucając piłkę do uczestników pytamy ich, dlaczego sądzą, że dana osoba pochodzi z Czech, albo z Polski; 2. Gdy tylko uczestnicy warsztatu wejdą do klasy, zachowujecie milczenie i porozumiewacie się z nimi tylko za pomocą mowy ciała oraz kartonu z informacjami; 3. Kolejno każdy z prowadzących wchodzi do środka kręgu a uczniowie podnoszą kartki z odpowiedzią – następnie za pomocą rzucenia piłką wybierani są uczniowie, którzy proszeni są o uzasadnienie wyboru; 4. Na zakończenie ćwiczenia każdy z prowadzących przedstawia się,

podaje kilka informacji o sobie;

- **Uwagi organizacyjne:** prowadzący podają informację o tym jak będzie przebiegał warsztat, o przerwach, czasie trwania warsztatu, etc.

- **Prezentacja uczestników – „Portrety”:**

1. Dzielimy uczestników na pary – najlepiej żeby osoby siedziały obok siebie;
2. Zadaniem uczestników jest narysowanie portretu swojego partnera. „Portrecista” może patrzeć jedynie na twarz „modela”, ale nie może patrzeć na papier. Uczniowie na kartkach piszą również imię osoby, którą rysowały.
3. Pary wymieniają się rysunkami, w taki sposób, że każdy otrzymuje rysunek ze swoim portretem – każdy z uczestników rysuje pod portretem kilka rzeczy, które go charakteryzują (np. Hobby); następuje kolejna wymiana portretów – kartki wracają do osób, które są autorami portretu;
4. Uczestnicy kolejno stają w środku kręgu i w kilku zdaniach przedstawiają osobę, której portret rysowały;

- **Energizer** – cel: wspólna zabawa, odprężenie, utrzymanie przyjacielskiej atmosfery spotkania;

- **Stereotypy:**

1. Dzielimy uczestników na zespoły po 4-8 osób. Przykładowy sposób podziału na grupę: każdy z uczestników losuje kartkę na której napisana jest nazwa zwierzęcia. Następnie za pomocą pantomimy przedstawia wylosowane zwierzę – osoby które przedstawiają to samo zwierzę łączą się w zespoły; każdy zespół wybiera nazwę, która będzie używana podczas quizu;
2. Rozdajemy zespołom mapę konturową Czech narysowaną na flipcharcie – na mapie zaznaczonych jest 5 punktów, określających położenie następujących miast: Praga, Brno, Ostrawa, Czeskie Budziejowice, Pilzno; mapa podzielona jest na 6 kategorii (np. Znane osobowości, skojarzenia, kultura, historia, przyroda, rzeczy ważne dla Czechów... etc.);
3. Uczniowie przez 15 minut pracują w grupach nad mapami – umieszczają w odpowiednich częściach mapy swoje pomysły;
4. Po upływie 15 min, prowadzący inicjują dyskusję na temat stereotypów za pomocą następujących pytań: „Skąd macie informacje, które umieściliście na mapach?”, „Czy byliście kiedyś w Czechach?, jeżeli tak to gdzie?”, „Czy mieliście kiedyś bezpośredni kontakt z osobami z Czech?, jeżeli tak to w jakiej sytuacji?”, „Czy to co napisaliście jest prawdą?”, „Myślicie, że Polacy są w podobny sposób postrzegani za granicą?”;
5. Prowadzący z Czech podaje kilka informacji na temat sposobu w jaki sposób Polacy są postrzegani w Republice Czeskiej, i w jaki sposób Czesi myślą o sobie. Pyta także o to, skąd mogą pochodzić konkretne stereotypy;
6. Prowadzący warsztat zwracają się do pierwszego zespołu z pytaniem o rzeczy, które wpisali w pierwszej kategorii wymienionej na mapie

- następnie pyta pozostałe zespoły czy wpisali jakieś dodatkowe informacje; następnie w ten sam sposób postępujemy z pozostałymi kategoriami umieszczonymi na mapie;
7. Prowadzący z Czech w kilku słowach komentarza odnosi się do cech i informacji, które pojawiały się najczęściej; pyta uczniów skąd czerpnął informację na tematy umieszczone na mapie;
 8. Podczas ćwiczenia z mapami, uczestnicy mogą zdobyć informacje użyteczne podczas późniejszego quizu;

Quiz nr. 1 – polskie/ czeskie słowa

Materiały: Karteczki z napisanymi na nich czeskimi słowami (czerwony kolor papieru) i ich polskimi tłumaczeniami (żółty);

Zasady: Zabawa oparta jest na zjawisku homonimii językowej. W czeskimi i polskim języku występuje wiele wyrazów o takim samym brzmieniu, ale odmiennych znaczeniach. (Aby wyjaśnić ćwiczenie na tablicy proszę napisać: jahoda-truskawka, borůvka-jagoda, brusinka-borówka); Uczniowie pracując w grupach dopasowują słowa; za każdą prawidłowo dopasowaną parę wyrazów otrzymują punkt.

Quiz nr. 2 – Czeski w okół nas:

Materiały: Karteczki typu post-it (dla każdego zespołu inny kolor), z napisanymi na nich czeskimi nazwami przedmiotów znajdujących się w klasie.

Zasady: Każdy zespół otrzymuje 5 karteczek post-it z czeskimi nazwami otaczających uczestników przedmiotów (tablica, krzesło, podłoga, ławka...etc.). Zadaniem uczestników jest prawidłowe naklejenie karteczek. Za każdą dobrą odpowiedź zespół otrzymuje punkt.

Quiz nr.3 – Co wiecie o Republice Czeskiej:

Materiały: Przygotowane wcześniej pytanie na temat Czech, powinny być powiązane z Polską, np. Czy to prawda, że Polska otrzymała chrzest na pośrednictwem Czech?, dla każdego zespołu kartki z napisem: TAK/ANO, NIE/NE

Zasady: Prowadzący czyta pytania, następnie każdy zespół wspólnie zaskanawia się nad odpowiedzią i za pomocą karteczek udziela odpowiedzi. Za każdą dobrą odpowiedź przydzielany jest punkt.

Quiz nr.4 – Czeskie miasta:

Materiały: Fotografie z 5 największych czeskich miast, karteczki z nazwami miast.

Zasady: Zespoły zastanawiają się wspólnie, z których miast pochodzą zdjęcia – za każdą prawidłową odpowiedź przydzielany jest punkt.

Quiz nr.5 – Znane czeskie osobowości:

Materiały: Fotografie znanych czeskich osobistości, karteczki z imieniem i nazwiskiem, na osobnych kartkach krótki życiorys;

Zasady: Każdy zespół otrzymuje taki sam zestaw zdjęć i życiorysów; zespoły wspólnie decydują w jaki sposób połączyć zdjęcia i życiorysy; za każdą dobrą odpowiedź przyznawany jest punkt;

	<p>Dyskusja: na zakończenie pytamy uczestników czy coś ich zaskoczyło podczas quizów, czy uzyskali jakieś nowe informacje, czy coś ich szczególnie zaintrygowało, etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Refleksja <ol style="list-style-type: none"> 1. Na tablicy rysujemy wzory emotikonk (uśmiechnięty – smutny) 2. Uczesnikom rozdajemy wycięte żółte, papierowe kółka na których narysują twarze. 3. Instuujemy uczestników, aby na każdej stronie narysowali emotikonkę, która prezentuje ich ogóle samopoczucie po warsztacie, a z drugiej srtony napisali w kilku słowach, co im się podobało, a co nie. 4. Zamknięcie warsztatu – podsumowanie, podziękowanie za udział – informacje o organizacji.
<p>Zalecenia dotyczące dyskusji kończącej:</p>	<p>Podczas całego warsztu należy wykorzystać możliwość jaką daje obecność czeskiego członka zespołu prowadzącego warsztat. Dyskusja oraz komentarze prowadzących powinny być dostosowane do sposobu w jaki pracuje grupa. Obecność czeskiego trenera daje możliwość wymiany poglądów na temat stereotypów, oraz sposobu w jaki Polacy są postrzegani w Czechach, cech wspólnych oraz różnic.</p>
<p>Inne uwagi:</p>	<p>Ważnym elementem na który należy zwrócić uwagę, jest obok przygotowania głównego planu warsztatu, także „planu B” na wypadek gdyby grupa nie reagowała w oczekiwany sposób. Problemy w komunikacji językowej w języku polskim/czeskim można organiczyc poprzez stosowanie innych, pozawerbalnych form komunikacji (rysunek, pantomima..., etc.)</p>